

Een goed gevoel (1)

Dat overkomt je. De aanleiding kan van alles zijn. Als imker geeft het mij een goed gevoel dat er in ieder geval weer wordt geschreven over de wens de imkersorganisaties te laten fuseren. Dick Vunderink gaf de aanzet in Bijen 8(1): 3-4, 'Vijf is te veel' en Mari van Iersel speelde het balletje door in Bijen 8(2): 54-55 (1999) 'Op naar de Nederlandse Imkersvereniging'. We zijn er echter nog niet. Het belangrijkste is dat iedereen het belang inziet van een samengaan en zich er 'wel' bij voelt. Van het eerste ben ik overtuigd en het tweede zal blijken. Nu eerst de vormgeving. Het lijkt me logisch dat een geslaagde fusie het einde betekent van de huidige Bedrijfsraad. Waarom?

168 Daarvoor even terug in de tijd. De Bedrijfsraad werd in 1948 opgericht om in de bijenteelt tot meer samenwerking te komen tussen de verschillende organisaties. De gedachte om tot een landelijke organisatie te komen speelde ook toen al, maar bleek onhaalbaar. Daarnaast moest de Bedrijfsraad bovenal de mogelijkheden openen voor onderzoeken op het gebied van de bijenteelt op praktische en meer wetenschappelijke grondslag. Dat laatste is voor de volle honderd procent gelukt. De proefbijenstand Ambrosiushoeve is er uit voortgekomen. De Bedrijfsraad werkte in het verleden als een parapluie met aan elk baleintje een landelijke vereniging. Het had een functie anders kon het niet vijftig jaar bestaan. Bij het totstandkomen van een fusie tussen de imkersverenigingen is aan de eerste voorwaarde voldaan en daarmee vervalt het bestaansrecht van de Bedrijfsraad. Als van de Bedrijfsraad opnieuw een overkoepelend orgaan wordt gemaakt betekent dat extra vrouw/mankracht, tijd, geld en energie van vaak dezelfde bestuurders. Dat kan nooit de bedoeling zijn van een fusie. Rechtstreeks werken en geen tussenstations inlassen lijkt me de beste manier om de belangen van de bijenteelt te behartigen.

Een goed gevoel (2)

Op 15 februari 1999 kregen twee Haarlemse imkers Piet Bakker en Hans v.d. Wateren het Ereschildje voor imkers uitgereikt vanwege hun vijftig jaar lidmaatschap van de VBBN las ik in de Haarlemse Courant, maar vooral als eerbetoon voor hun tomeloze inzet bij het verspreiden van kennis over de bijenteelt. Piet is de man die in de jaren vijftig als eerste voor de Nederlandse imkers de 'Schoorsteenmethode' beschreef voor het wasmotvrij bewaren van uitgebouwde raten in de wintermaanden en hij was gedurende ruim 35

jaar bestuurslid van de imkervereniging Haarlem. Hans was meer een onderzoeker en ontwikkelde een automatisch meetsysteem voor de temperatuur in het broednest. Hij schonk de gemeentelijke afdeling Natuur en Milieu een bijen- en observatiekast als bijdrage aan een grootschalig bijenproject voor scholen op de Stadskwekstuin. Geweldig zulke mensen in je vereniging te hebben.

Een goed gevoel (3)

De titel lijkt misplaatst, maar leest u verder. Het is een ontroerende ontboezeming van de vrouw van een overleden imker. 'Nu, driekwart jaar na zijn overlijden, voel ik naast het grote gemis hoe fijn het is om veel lieve mensen om je heen te hebben. Ook de vrienden van Hans. De bijenvrienden! Fantastisch zoals jullie zijn levenswerk hebben overgenomen. Zijn bijen hebben niet alleen vaders, maar ook een moeder. Ket van Blokland kwam mij al gauw verrassen met de eerste voorjaarshoning van Hans z'n bijen, zo hartelijk. Datzelfde geldt ook voor Nas, Henk en Dick die werkelijk alle zorg aan een goede afwerking van zaken gegeven hebben. Klaas van der Lee uit Nigtevecht wens ik veel bijenplezier. Geheel in de stijl van Hans heeft hij van zijn gekregen volk er twee gemaakt. Hans en ik keken altijd uit naar plekjes waar voor de bijen wat te halen viel. Ook als we in het buitenland waren keken we verlekkerd naar mooie bloemenweides, al sloeg dat nergens op. Al met al staat Hans nog zo vooraan in mijn gedachten dat ik het gevoel heb dat wij nog steeds samen kijken en denken. Dat is een goed gevoel. Wij hebben een fijn leven gehad samen, met als gevolg een stel heerlijke kinderen en kleinkinderen en lieve vrienden. En de bijtjes? Ook die blijven in mijn hart'. Grandioos als je vanuit een simpele bijenvereniging zo wordt bijgestaan. Van diezelfde vereniging Amstelland werd in februari 1999 het 75ste nummer met mededelingen onder de naam 'bijpraten' uitgebracht. Het vormde tevens het afscheid van de eindredacteur Leo Groen. Hij was en is bijen- en verenigingsman in hart en nieren, die na 22 jaar als bestuurslid om gezondheidsredenen moest stoppen. Hij was al die tijd de geestelijke vader van 'bijpraten'. Alleen ingewijden weten hoeveel hoofdbreken een regelmatige uitgave vergt. Het verscheen niet alleen regelmatig, het zag er ook altijd piekfijn uit. Kortom, dit zijn mensen waar je er nooit genoeg van hebt en zo'n belangenloze inzet geeft mij een geweldig goed gevoel. Leo: sterkte en geniet van je bijen.

Een goed gevoel (4)

'Onze kasten staan in een bostuin. Boven de kasten had een merel een nest gemaakt. Er kwamen drie jongen in. Op een nacht kwam de boommarter en haalde de jongen eruit. Dat had hij/zij bij andere nesten al meer gedaan. Eén jong ontkwam en lag hulpeloos op de grond, ongeveer een halve meter van de kasten. Ze zat in de stoppels en kon niet lopen. Toch heeft ze het gepresteerd om met poten en vleugels de halve meter te overbruggen en onder de eerste bijenkast te kruipen. Daar zaten geen bijen in. Toen ik een uur later weer ging kijken zat ze onder kast 2 met daarin een groot volk. Weer een tijd later zat ze voor de kast en tegen de avond was ze op het schuine aanvliegplankje geklommen terwijl honderden bijen in- en uitvlogen. Ze ging zitten precies naast de vliegspleet. De bijen liepen en vlogen om haar heen, maar deden verder niets. Het jong zat heel stil maar riep met tussenpozen om eten. De volgende dag zag ik dat vader en moeder merel met een pier in de bek op veilige afstand stonden, maar bang waren om naderbij te komen. Toch werd de drang om te voeren zo groot dat ze beiden heel snel naar de kast toe liepen, dwars door de af- en aanvliegende bijen, voerden en dan weer snel terug. In de middag zag ik een kat op een meter van de kast staan. Ze zag het jong maar ook de bijen. Ze kwam iets dichterbij, de staart kronkelde, een lekker hapje, maar wat was dat? Vijf-zes bijen vlogen op haar rug. Ze sprong omhoog, werd kennelijk gestoken en rende weg enkele keren omhoog springend telkens als ze gestoken werd. Die kwam niet meer terug. Daar het ook 's-nachts warm bleef, waren er veel bijen op het aanvliegplankje en een hele tros aan de ingang. Zo bleef het jong ook in de nacht beschermd. Het jonge mereltje heeft daar een week lang zo gezeten, is toen in een struikje iets boven de grond gaan zitten en langzamerhand steeds hoger. Ik heb haar gevolgd tot ze net zo vlug was als haar ouders en de wijde wereld introk. De bijen hadden haar leven gered. Dezelfde bijen die jonge spreuwen steken die voor de kast naar darren happen, zodat ze soms blind worden'.

Met darren meer honing

In Polen komt de varroamijt sinds 1980 voor. Imkers die geen bestrijdingsmiddelen wilden gebruiken kopten eerst het darrenbroed. Dit bleek onvoldoende om de varroamijt de baas te blijven. Een imker aldaar, Maciej Winiarski, verwijderde het darrenbroed uit de volken van half mei tot half juli

gevolgd door een chemische bestrijding medio augustus. Het verwijderen van de raten darrenbroed vroeg veel tijd en hij vroeg zich af of het invloed had op het functioneren van het volk. Hij sloeg aan het experimenteren. Uit 64 volken (A) verwijderde hij in de aangegeven periode het darrenbroed en van 10 willekeurige volken (B) liet hij darrenbroed ongemoeid. Hij hield dit 8 jaar vol en in onderstaande tabel leest u af de hoeveelheid honing die hij uit beide groepen volken oogstte.

	'87	'88	'89	'90	'91	'92	'93	'94	gem. kg
A	25,6	23,9	22,3	21,2	22,8	27,0	33,5	28,5	25,6
B	36,5	31,2	35,0	29,3	27,9	38,2	30,7	40,1	34,2

Gemiddeld is de oogst in de groep B volken 35,1% meer. Sinds 1995 verwijdert Winiarski geen darrenbroed meer. De gemiddelde oogst tot en met 1998 bedroeg 31,5 kg/volk.

Het weer in juni

Als landelijk gemiddelde over de periode 1961-1990 geldt 196 uren zonneschijn, 65 millimeter neerslag en een gemiddelde maximumtemperatuur van 19,1°C.

Juni-maanden			
Jaar	Zon	Neerslag (mm)	Max.temp
1994	normaal	normaal	normaal
1995	normaal	normaal	koel
1996	normaal	droog	(33) normaal
1997	normaal	zeer nat	(105) normaal
1998	somber	zeer nat	(134) normaal

Geraadpleegd

Akte van oprichting van de Stichting Bedrijfsraad voor de Bijenhouderij in Nederland. Maandschrift Bijenteelt 51(3): 45

Haarlems Dagblad 16.2.98 'Ereschild voor imkers'.

'Bij praten' nr.75 (febr. 1999); mededelingen imkersblad Amstelland.

Nieuwsbrief 21 (febr. 1998) Bijenhoudersvereniging Utrecht; Bijenvolk toevluchtsoord jonge merel

Maciej Winiarski, Some observations of the Drone's life and their influence on honey production. The Beekeepers Quarterly 15(01): 012 (1999).